

Reacties op 'Samen dienen'

Persrevue
Perry Storm

De Persrevue wijd ik dit keer helemaal aan het thema dat in dit nummer centraal staat: vrouw en ambt. We gaan als kerken spannende maanden tegemoet nu de GS Meppel tot besluitvorming zal moeten komen rond dit thema. En dat, terwijl daarvoor via het hiervoor besproken deputatenrapport *Samen dienen* voorstellen liggen om de zusters tot alle ambten te gaan toelaten. Wat de kerkelijke pers betreft is het aantal reacties op dit, me dunkt controversiële en revolutionaire, rapport nog opvallend beperkt. Op internetsites en -blogs verscheen wel het nodige. Een paar ervan wil ik signaleren, zonder er heel uitgebreid uit te citeren, want de belangstellende lezer heeft er gemakkelijk zelf toegang toe.

Laat ik beginnen met een reactie die ik minstens verbazingwekkend en eigenlijk nogal dwaas vond. Ik werd erop geattendeerd door een artikeltje in *Christelijk Weekblad* van 25 november 2016: 'Vrouwen in de GKv, vergeef me.' Daarin wordt aandacht gevraagd voor een blog die vervolgens ook helemaal overgenomen wordt. Een blog van ds. Bram Beute op zijn site www.brambeute.nl. Het deputatenrapport was koud verschenen of hij meende al dat het tijd werd voor het aanbieden van excuses aan de zusters van zijn huidige en zijn vorige gemeentes. Nadat hij zijn hartelijke instemming met het rapport heeft betuigd, schrijft hij:

Maar opeens realiseerde ik me voor het eerst sinds tijden hoe velen van jullie het als groot onrecht ervaren dat ze niet mee kunnen doen zoals jullie broers. Hoeveel pijn dat kan doen en frustratie kan opleveren. Ik realiseerde me dat ik daar zelden bij stilstond en mijn positie als mannelijke predikant als vanzelfsprekend aanvaardde. Daar wil ik vergeving voor vragen.

Ik vond dat vrouwen ook predikant, ouderling of diaken konden worden. En toch heb ik de situatie zoals die is, heel vaak wel als vanzelfsprekend aanvaard. Als we als kerkenraad samen komen,

is dat meestal met (bijna) alleen maar mannen. Soms dacht ik aan de vrouwen die ook mee hadden willen praten, maar meestal niet. Als er ambtsdragers in een kerkdienst bevestigd werden, dan waren dat alleen maar mannen. Ik miste jullie daarbij soms wel, maar meestal dacht ik er nauwelijks aan.

Als ik een dienst leidde dacht ik vrijwel nooit aan degenen onder jullie die ook wel een dienst zouden willen leiden. Sommigen van jullie zouden dat ook beter kunnen dan ik. Maar dat mag je niet, omdat je vrouw bent. Zonder er over na te denken nam ik bijna altijd 'gewoon' mijn rol als mannelijke predikant.

Ik wilde en wil nog steeds veel begrip en geduld opbrengen voor iedereen in de kerk die de veranderingen in de GKv veel te snel vindt gaan. Ik begrijp de zorgen. Ik wil de broers en zussen die deze verandering niet meemaken niet kwijt. Ik probeerde en probeer nog steeds het gesprek tussen kerkleden hierover te bevorderen om ook tot onderling begrip en aanvaarding te komen. Ik ben niet op de barricades gaan staan om een voorvechter te zijn voor vrouwelijke ambtsdragers, omdat ik predikant wilde zijn voor de hele gemeente. Maar ik ben bang dat ik daarmee verschillende van jullie in de steek heb gelaten. Vaak was de discussie over 'M/V in de kerk' in mijn

hoofd meer 'een zaak' dan dat ik echt aan jullie dacht. Daarvoor vraag ik jullie vergeving.

Niet iedereen is zover om dit bij te vallen, zachtjes gezegd. Het lijkt me zinniger om maar verder in deze Persrevue de aandacht te vestigen op meer

inhoudelijke en kritische reacties op 'Samen dienen'. Te noemen valt bijvoorbeeld een aantal blogposts van dr. Dolf te Velde, een van de TU-docenten die er niet van overtuigd zijn dat de toelating van zusters tot de ambten afdoend beargumenteerd is. Op www.theologieplus.net plaatste hij in november t/m januari jl. verschillende blogposts met bijzonder lezenswaardige stukjes analyse van het rapport en van de discussies erover. Hier een heel klein fragment voor de smaak. En wel het slot van zijn bijdragen van 24 november waarin hij aandacht vraagt voor wat het rapport over de ambten zegt:

Tenslotte verbaas ik mij over de manier waarop in de voorgestelde besluitteksten aan het eind van het rapport de tekst Handelingen 2:17-18 naar voren komt (p. 69 van het rapport): het fragment uit de Pinkstertoespraak van Petrus waarin hij Joël 3 aanhaalt met o.a. deze woorden 'uw zonen en dochters zullen profeteren'. Deze tekst wordt in het rap-

port niet uitgelegd. Hij lijkt te functioneren los van de context van die speciale Pinksterdag, waarbij allen zó door de Geest zijn aangestoken dat ze in alle talen Gods grote daden verkondigen. De vraag wordt niet gesteld hoe het kan dat dezelfde apostelen die eerst zo uitbundig over de gave van de Geest spraken toch later in hun brieven met concretiserende aanwijzingen komen die haaks lijken te staan op de vermeende gelijkheid van zonen en dochters. Als uiteindelijk deze bijbeltekst de dragende grond voor de voorgestelde besluiten moet zijn, geloof ik dat er nog huiswerk te doen is. Mij overtuigt deze verwijzing in ieder geval niet.

Op de site www.eeninwaarheid.info verscheen een uitvoerige kritische bespreking van het rapport door de predikanten Henk van Egmond en Hilbert Gunnink. Op het moment dat ik deze Persrevue samenstel, is een eerste aflevering verschenen onder de titel: 'De vaste waarheid van de Schrift heeft gezag over de schuivende norm van de cultuur – 1'. Hiervan ook een fragment:

Het is belangrijk om er eerst de vinger bij te leggen dat het rapport doorlopend de cultuur van de Bijbel én de cultuur waarin wij nu leven, tegenover elkaar stelt. Dat brengt ons tot de vraag: wat betekent het woord 'cultuur' nu precies? In huis-, tuin- en keukentaal is cultuur: de manier van leven die we ons eigen hebben gemaakt. Maar hebben alle Nederlanders samen een Nederlandse cultuur? Dat zeker niet. Een socialist heeft een andere cultuur dan een moslim; een kapitalist weer een andere dan iemand die de ideeën van Greenpeace aanhangt. En christenen hebben, als het goed is, hun eigen cultuur, die anders is dan die van ongelovigen. Want het uitgangspunt voor een volgeling van Christus is: Christus is alles, en daarom denk en handel ik vanuit Zijn Heere-zijn over mij, zie o.a. 2 Korintiërs 10:5. En daarom zullen we bij de waardering van (andere) culturen uitgaan van de Schrift en die culturen beoordelen op grond van het Woord.

Wij kunnen niet anders dan concluderen dat het rapport het op een 'vlotte' manier heeft over 'de cultuur in onze tijd' en over 'de cultuur in de tijd van de

*Bijbel'. En dat schept verwarring. Want bedoeld is: de manier van leven van de mensen in een bepaalde tijd. De mode bijvoorbeeld was in de tijd van de Bijbel anders dan die is in onze tijd. De manier waarop je reisde is evenmin te vergelijken. Kortom: deputaten gebruiken het woord 'cultuur' in de zin van: gewoonten en manieren die tijdgebonden zijn. Die conclusie trekken wij o.m. vanuit Bouwsteen 1. Daar zien deputaten hoe de vrouw van haar ondergeschikte positie langzamerhand bevrijd wordt. Het kopje van 2.2.3. is helder: 'God creëert ruimte voor de vrouw'. En de samenvatting op p. 11 zegt het nog duidelijker: 'in de Bijbel is **de culturele tendens** [vet van ons] waarneembaar om vrouwen te zien als ondergeschikt aan de man. Maar in de Bijbel wordt ook een tegenkracht zichtbaar die voortkomt uit Gods genadige verlossing en die voor de samenleving concrete aanzetten biedt tot herstel van de vanaf het begin bedoelde wederkerigheid in de man-vrouw-relatie.'*

Opvallend is dat het rapport het niet heeft over de zonde in de verhouding van man en vrouw vanaf Genesis 3, en niet beschrijft hoe die verhouding in Genesis 1-2 er ook één was van Adam als hoofd en van Eva die 'onder het hoofd Adam' haar door God gegeven, en dus goede, plaats had.

Deputaten nemen de cultuur als fundament voor de vrouw in het ambt. Zo leggen ze onder hun conclusie niet de Schrift maar de wereld.

Last but not least noem ik nog een blogpost van Gerrit Veldman. Op zijn site www.gerritveldman.nl verscheen op 19 november 2016 zijn artikel 'Deputatenrapport M/V en ambt, waar gaat het fout?' Het is een uitermate heldere analyse die aandacht verdient. Ik geef hier alleen het slot door, in de hoop dat het velen uitnodigt het eraan voorafgaande betoog op te zoeken.

Eigenlijk zie je het al fout gaan bij de vraagstelling die de deputaten voor zichzelf geformuleerd hebben. Hun vraag is niet of mannen en vrouwen een verschillende positie hebben. Hun vraag is zelfs niet of mannen en vrouwen in de kerk een verschillende positie moeten hebben. Nee, hun vraag is (blz. 4) of het gerechtvaardigd is dat vrouwen in de kerk (en in het ambt) een andere positie hebben dan in de maatschappij.

Deze vraag is dus niet gericht op een verschil tussen mannen en vrouwen, maar op een verschil tussen kerk en maatschappij. En dan gaat het er niet om of de maatschappij mag afwijken van de kerk, maar of de kerk mag afwijken van de maatschappij.

Met zo'n vraag accepteer je de gelijkheid van mannen en vrouwen dus al bij voorbaat als iets goeds. Sterker nog, je verheft die als een norm. Je verheft de maatschappij als norm. De enige vraag is nog of de kerk zich aan die norm moet aanpassen of niet.

Maar met zo'n uitgangspunt kan het al niet anders meer of je komt uit bij het standpunt dat er in de kerk geen verschil mag zijn tussen mannen en vrouwen. Want welke reden zou er dan nog kunnen bestaan om het anders te doen? Elk geldig argument heb je al bij voorbaat afgewezen.

Wat mij betreft biedt dit rapport dus een tegenstrijdig verhaal op een wankel basis. Haal je die basis eronder weg, dan komt de tegenstrijdigheid volledig bloot te liggen en stort het hele bouwwerk als een kaartenhuis ineen.

In het decembernummer van het 'gereformeerd maandblad voor toerusting en informatie' *Weerklank* gaat ds. Rob Visser in op een aantal onderdelen uit de discussie. Zo maakt hij interessante opmerkingen over 1 Timoteüs 2:12 en met name over het daar gebruikte

woord voor 'gezag hebben'. Maar ik geef het deel door waarin hij op een ander onderdeel ingaat van de uitleg van 1 Timoteüs 2. Titel van zijn artikel: 'Aanmatigende vrouwen en onkundige vrouwen'. Hij citeert eerst een paar stukjes uit het rapport (p. 20 en p. 67) waarin bij de exegese van 1 Timoteüs 2:11-12 wordt geopperd dat vrouwen daar het met gezag onderwijzen in de gemeente ontzegd wordt vanwege hun toenmalige onkunde. De meeste waren nu eenmaal geen vrouw als de onderlegde Priscilla. Zowel mannen als vrouwen mogen onderwijzen, maar alleen als daarvoor ook het benodigde inzicht aanwezig is. Paulus zou, denk ik, van deze door hemzelf niet geopperde argumentatie hebben opgekeken. Ds. Visser doet dat ook:

Is dit nu een geldig argument? Kun je zo met wat we lezen in 1 Timotheus 2 omgaan? Als je er wat langer over nadent is dit een heel vreemd argument. Dat komt al naar voren als in hetzelfde deputatenrapport in dit verband Priscilla wordt genoemd. Duidelijk een vrouw met inzicht en kennis. Die samen met haar man een belangrijke rol in de gemeenten van Christus in die tijd speelde. Die ook betrokken was bij het onderwijs aan Apollos om hem duidelijk te laten zien wie Jezus Christus is. Het is ook niet alleen Priscilla die als vrouw met kennis deel is van de gemeente. Als het zou gaan om andere vrouwen waren er zeker in de kerken vrouwen die ook in de ogen van de samenleving kennis en inzicht hadden. Vrouwen die in aanzien waren. Ik denk aan Lydia in Filippi. Ik denk ook aan wat we lezen in Handelingen 17: 'Velen dan van hen geloofden, en van de aanzienlijke Griekse vrouwen en mannen niet weinigen', vs 12. Dan zouden toch ook zij bij dit argument ambtsdrager hebben kunnen wor-

den? Het is namelijk ook zo dat niet alle mannen, omdat ze man zijn en deel van de van de gemeente uitmaken, ambtsdrager kunnen worden. Daarvoor zijn ook onder de mannen bepaalde voorwaarden zoals we o.a. meteen na 1 Tim 2 in 1 Tim 3 vinden. Zie ook Titus 1:5-9. Er komt nog iets anders bij. Is het zo dat de Heilige Geest door Paulus van mannen een bepaalde opleiding vraagt voordat ze in aanmerking komen om ambtsdrager te zijn? Nee! De meeste mannen in Efeze, waar Timotheus op

het moment dat hij de brief krijgt werkt, hebben ook nooit een echte opleiding gevolgd. Ook is het zo dat in de tijd van het Nieuwe Testament de gemeenten vooral bestonden uit mannen en vrouwen die niet in aanzien waren. Vooral mannen en vrouwen die niet de mogelijkheid hadden gehad om een opleiding te volgen. Mannen en vrouwen die druk waren om voor zichzelf en hun gezin genoeg te verdienen om rond te komen. Niet vele aanzienlijken. Zie 1 Kor 10:26-29. Wat is belangrijk voor mannen en vrouwen in de hele Schrift? Dat ze groeien in het kennen van de HERE en Zijn Woord! Je ziet dan ook dat vrouwen in

het Nieuwe Testament ook zeker bij het onderwijs ingeschakeld zijn. De oudere vrouwen worden juist ook opgeroepen om de jongeren te onderwijzen, Titus 1:3-5. De moeders hebben een grote taak in de Schrift om de kinderen de weg van de HERE te leren. Vrouwen worden opgeroepen om juist hun hart en aandacht op de HERE en het kennen van Hem te richten. Het argument dat vrouwen te weinig kennis hadden, dat hier gebruikt wordt, is heel vreemd. Dat argument wordt ook in Efeze 5 niet gebruikt als het gaat om het hoofd zijn van de man in het huwelijk. Het elkaar onderdanig zijn van Efeze 5:21 betekent juist dat man en vrouw samen zich stellen onder Christus als het hoofd en zich door Hem laten leren en leiden. Ook als het gaat om de onderlinge verhouding die Christus ons als man en vrouw in het huwelijk geeft. Zo is het ook in de kerk. Paulus argumenteert ook in 1 Tim 2 niet vanuit kennis die mannen wel zouden hebben en vrouwen niet. Het argument is er echt bij gezocht. Het is dan ook heel vreemd dat dit argument in het rapport een duidelijke plaats krijgt terwijl iets anders wat Paulus duidelijk zegt bijna niet uit de verf komt. Namelijk dat de grond voor het niet leren en gezag hebben als lerende ambtsdrager in de kerk o.a. in de volgorde bij de schepping ligt. Wat Paulus duidelijk zegt onder leiding van de Geest wordt heel weinig in rekening gebracht, terwijl een gezochte reden veel meer naar voren komt. Zo wordt de Schrift in zijn duidelijkheid onduidelijk gemaakt! Die onduidelijkheid is dan in het rapport weer een reden om in onze tijd niet zoveel met 1 Tim 2 en 1 Kor 14 te kunnen. Heel vreemd! Het is duidelijk dat ons op deze manier niet de weg gewezen wordt die de Geest ons juist wel wijst.

Zonen en dochters profeteren

De titel van dit onderdeel Persrevue is ook de titel van een boek dat enige maanden geleden verscheen onder de redactie van Henk Folkers e.a. Dit boek

is een bevlogen pleidooi voor de vrouw in het ambt. In het decembernummer van ons blad werd het door ds. Pieter Boonstra kritisch besproken in de Kro-

niek. Het is interessant om ook kennis te nemen van beoordelingen ervan buiten onze kerken. Ze blijken nogal eens even kritisch uit te pakken. In het

Reformatorisch Dagblad van 12 december 2016 schrijft dr. P.F. Bouter (PKN-Gereformeerde Bond) erover onder de titel: 'Mysterie tussen man en vrouw verdwijnt'. Nadat hij het nodige verteld heeft over de opzet van het boek, komt hij toe aan zijn beoordeling:

Het eerste wat opvalt is dat het niet zozeer een evenwichtig en rustig bear-gumenterend boek is. De auteurs weten eigenlijk van tevoren al waar ze naartoe willen. Al bij de eerste hoofdstukken over Genesis wordt zonder veel argumen-tatie al snel geconcludeerd dat de weg voor de vrouw tot de kerkelijke ambten openligt. Dat verzwakt de positie van de schrijvers. En zo gaat het in de meeste hoofdstukken.

Nog een voorbeeld is te vinden in het hoofdstuk over de Heere Jezus. Waarom koos Jezus alleen mannen als apostel? Daar wordt krampachtig een antwoord op gezocht – en niet gevonden. Via de vrouwen die Jezus dienden met hun be-zit en via de vrouwen die getuige waren van de opstanding wordt geconcludeerd dat dus ook vrouwen apostel konden zijn. Dit gaat allemaal wel heel kort door de bocht en is weinig overtuigend. Zo zijn er heel wat meer voorbeelden te noemen. Dat is jammer, want op deze manier komt het gesprek niet echt ver-der. Het past ook niet bij de forse in-zet van de inleiding: Gods Woord serieus nemen en er doorheen kruipen.

Magere scheppingsorde

Het grote punt, beslissend voor de ver-dere lijn van het boek, is de uitleg van Genesis 2: de mens die als man en vrouw naar Gods beeld wordt geschapen. Het boek zoekt het beeld van God vooral in de relatie tussen man en vrouw. De au-teurs stellen dat man en vrouw beiden het gezag over de aarde hebben ontvan-gen. Daaruit wordt geconcludeerd dat man en vrouw naast elkaar staan en er geen verschil in positie is. Ook beider aanwezigheid in de hof van Eden wordt gezien als een argument: beiden kunnen samen in Gods heiligdom werken, dus de weg tot het ambt ligt voor de vrouw open.

In de hoofdstukken over Genesis 2 en 3 worden feitelijk de knopen doorgehakt die het hele boek bepalen. Alle volgende Bijbelgedeelten worden getoetst aan de

uitleg van Genesis 2 en 3. Dat heeft grote gevolgen. Want in de uitleg van Genesis 2 haalt het boek alleen naar voren dat man en vrouw samen naar Gods beeld zijn geschapen. Maar de andere delen van Genesis 2 – dat Adam eerst is ge-schapen, dat hij de namen geeft, dat hij een vrouw ontvangt om hem terzijde te staan – krijgt geen eigen plaats meer. Het wordt allemaal gewrongen in het idee van gelijkheid. Op deze wijze kan Genesis 2 met zijn rijke scheppingsorde-ning voor man en vrouw niet meer tot spreken komen. Je hoort het hoofdstuk als het ware naar adem happen als het zo besproken wordt dat de gelijkheid van man en vrouw alles overstemt.

Deze magere scheppingsorde wordt vervolgens toetssteen voor alle verdere Schriftgedeelten. Dat betekent dat ook de andere gedeelten moeite krijgen nog voor zichzelf te spreken. Voor ons gevoel ligt hier de achilleshiel van het boek. Kan dan de Schrift nog voor zichzelf spreken? Wat er uit komt blijkt aan te sluiten bij ons huidige levensgevoel: man en vrouw die in alle taken en functies en posities inzetbaar zijn. Het maakt de man-vrouwverhouding mager, leeg en schraal. Weg is het mysterie van God Die de man schiep en tegenover hem de vrouw, met ieder hun eigen bedoe-ling, taak en roeping. Het boek wil de toelating van de vrouw tot het ambt al uit de scheppingsorde kunnen halen. Het doet dat tegen een grote prijs: de schep-pingsorde wordt mager en vlak. Waar zijn nog de hoogten en diepten van de bedoelingen van de Maker met man en vrouw?

Vader

Op de wijze van het boek redenerend kom je ook voor de vraag te staan: waarom God als Vader aanroepen, en niet als moeder? En ook: waarom is het Woord als man geboren en niet als vrouw? De auteurs stellen dat als Hij als vrouw was geboren, Hij dan niet in de synagogen had kunnen preken – dat was vrouwen niet toegestaan. Hier schrik je van de oppervlakkigheid. We zien de gevolgen als het man-zijn losgemaakt wordt van het Vaderschap van God, van het gezag, het eerste zijn. Wat overblijft is een grijze gelijkheid van man en vrouw. Het wonder, het spran-kelende van het onderscheid tussen man

en vrouw, is weg. Juist daarmee heeft de Schepper zulke rijke bedoelingen in de verhouding tussen mensen onderling, maar ook in de verhouding tot Hem. Het is met diepe reden dat God door ons als Vader wil worden aangeropen en dat het eeuwige Woord als man ter wereld kwam. Niet omdat God de man meer lief zou hebben dan de vrouw. We zien overal in de Schrift dat de Schepper een grote liefde heeft voor de man, maar een zeker niet mindere voor de vrouw. Dat bewijzen ook de gesprekken die de Heiland met vrouwen voerde. God wil beiden zalig maken, beiden Zijn liefde geven, beiden met gaven van de Geest voorzien. Binnen die eenheid is er de rijkdom en het mysterie van een tweeheid: man en vrouw. Helaas zien we dat mysterie het boek Zonen & dochters profeteren verdampen.

Van christelijke gereformeerde kant verscheen in *De Wekker* op 25 november 2016 een recensie van de hand van ds. A. Versluis. Hij constateert grote overeenkomsten tussen de denklijnen in dit boek en die in het rapport *Samen Dienen*. Het boek roept de volgende vragen bij hem op:

Ten eerste is het boek nogal tendentius. De auteurs schrijven naar één conclusie toe, die keer op keer wordt herhaald; dat krijgt iets vermoeiends. Ze schuwen grote woorden niet: de kerk doet de Geest en Gods schepping tekort en beknot op een eigenmachtige manier de pinkstergaven van vrouwen. In het begin wordt al geconcludeerd: 'Er kan geen structurele hiërarchie zijn tussen mannen en vrouwen.' De vraag waar het om gaat, is echter niet of man en vrouw elkaar nodig hebben, maar of het Nieuwe Testament inzake de leiding van de gemeente onderscheid maakt tussen man en vrouw. Ten tweede mist een bezinning op de vraag hoe je Bijbelse gegevens vertaalt naar nu. In een voetnoot wordt uitge-

legd dat je de hermeneutiek niet af kunt doen met 'een hoofdstukje'; toch zou een expliciete verantwoording zinvol zijn. Zo wordt de Bijbel op afstand geplaatst door de stelling dat 'de Bijbel geen klip en klaar antwoord geeft op onze vraag naar de ambten in de eenentwintigste eeuw'. Dat kun je natuurlijk in alle actuele discussies zeggen, omdat de Bijbel nu eenmaal niet in deze tijd ontstaan is. Ten derde is de visie op de ambten problematisch. De auteurs erkennen dat in hun visie het onderscheid tussen gaven en ambten min of meer wegvalt. Bovendien lijkt de persoonlijke overtuiging van roeping beslissend te zijn. 'Als vrouwen voor [verkondiging en dienstverlening] een inwendige roeping ervaren, dan is het de plicht van de gemeente om daar

serieus en geestelijk mee om te gaan.' De bijbelse en gereformeerde notie dat God roept door middel van de gemeente (in plaats dat de gemeente ruimte geeft voor mijn roeping) functioneert hier nauwelijks. Ten vierde is de uitleg van de zwijgteksten niet overtuigend. De auteurs willen aantonen dat het niet gaat om een algemeen voorschrift over de positie van de vrouw in de gemeente. 1 Tim. 2:12, waar Paulus niet toestaat dat een vrouw onderwijs geeft, wordt verklaard vanuit een veronderstelde achtergrond in Efeze. Die uitleg wordt met grote stelligheid gepresenteerd, maar berust op een onbewezen vooronderstelling. 1 Kor. 14:34 ('laten uw vrouwen in de gemeen-

ten zwijgen') zou alleen over een cultureel bepaalde gewoonte gaan. Daarop volgt geen enkele reflectie wat dit voor ons zou betekenen. De auteurs spreken steeds in termen van een 'hiërarchische structuur', die zou strijden met de oproep elkaar onderdanig te zijn. Maar het is toch opvallend dat na deze oproep de vrouw apart wordt opgeroepen tot onderdanigheid aan haar man en dat het Nieuwe Testament expliciet ingaat op de positie van de vrouw in de gemeente. Hoezeer man en vrouw gelijkwaardig zijn, er lijkt wel verschil te zijn in hun taak in de gemeente. Helaas blijven verschillende relevante teksten onbesproken (de weduwen, 1 Tim. 5; de verhouding man-vrouw in 1 Pet. 3).

Als laatste: elke erkenning van de complexiteit van de Schriften ontbreekt. Wie de Bijbel eerlijk leest, kan maar één conclusie trekken, is de suggestie. Ook teksten waar de auteurs geen goede verklaring voor kunnen geven (zoals 1 Kor. 14:34), vormen geen belemmering. De auteurs gaan helaas niet serieus in op argumenten van hen die toelating van vrouwelijke ambtsdragers niet mogelijk achten. Het boek suggereert dat de Schriften geen rol spelen in die overtuiging en het alleen een kwestie van 'kerkpolitiek' is. De suggestie dat vrouwen vroeger geen predikant werden om het enkele feit dat vrouwen toen niet studeerden, is ronduit onwaarschijnlijk. Van academisch gevormde auteurs zou je meer reflectie verwachten op andere visies en op het verleden. Dit boek geeft veel informatie en argumenten over de positie van vrouwen in de Bijbel en de kerk, maar is uiteindelijk vooral een boek voor mensen die bevestigd willen worden in hun eigen visie, niet een boek dat serieus het gesprek zoekt met andersdenkenden.